

Erfgoedzorger Antoon Standaert, Doornzele

COLLECTIE

Erfgoedzorgers Meetjesland

INVENTARISNUMMER

EZM_017

BESCHRIJVING

Bootjes varen. Roeiwedstrijden werden, nog voor de Waterportbaan bestond, gehouden op het Kanaal Gent-Terneuzen. Tussen de toenmalige bruggen van Terdonk en Zelzate. We krijgen een fantastisch stukje Gentse sportgeschiedenis te horen op Erfgoeddag in de Driesmolen in Doornzele, waar de Belgische Krulbolbond zoals steeds op Erfgoeddag zijn beste beentje voorzet.

Op zondagvoormiddag 21 april, Erfgoeddag 2024, brengen we een bezoekje aan Expo Krulbol en de speciale aandacht dit jaar voor de nazaten van Belgen in Amerika en Canada die nog steeds, bijvoorbeeld in het stadje Ghent (Minnesota) met veel passie de volkssport 'Rolleballe' (ons krulbol) beoefenen. We staan weer vol bewondering maar krulbolvoorzitter Patrick Huyghe richt mijn aandacht op ander belangwekkend erfgoed in het Kanaaldorp. "Bootjes varen", wenkt Patrick me, "Deze mijnheer weet er alles over." Even later zit ik aan tafel met Antoon Standaert. "Ik woon aan de overkant." Hij vertelt en tekent kaartjes op een oude blocnote die Patrick voor me tevoorschijn tovert. Ik mag mijn stylo niet meer aanraken. Antoon is heer en meester van het verhaal en van het kattenbelletje. Hij tekent het kanaal. "Uit Gent loodrecht naar omhoog", toont Antoon Standaert de loop van de haven. "En vanaf hier een kleine knik richting Zelzate. 2 km water. Toen, langs de zijkant grote molshopen zand van de twee kanaalverleggingen die er toen al geweest waren sinds koning Willem I van Oranje in 1823 besliste om de Sassevaart door te trekken tot in Terneuzen. Dat waren natuurlijke tribunes. Je had ook een station in Terdonk waar de Gentenaars konden uitstappen. En je had 2 bruggen tussen aankomst en finish. Dat maakte de omgeving, ideaal voor een sportevenement. Altijd op donderdag Onze-Lieve-Heer Hemelvaart. Altijd om en bij de 20.000 toeschouwers. Er waren in het Gentse drie gerenommeerde clubs en die slaagden er in om door samenwerking in 1906 een overwinning te halen op de prestigieuze 'Grand Challenge Club of Henley', langs de Thames. De naam Henleykaai, vlakbij de Bijloke, refereert nog naar die historische overwinning." De roei-evenementen op het Kanaal Gent-Terneuzen begonnen als onderdeel van de Gentse Feesten in 1843 en vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw werden er dus tussen Doornzele en Zelzate grote internationale FISA-roeiwedstrijden gehouden. Zulke wedstrijden waren massale publiekstrekken, waarvoor lange elektrische volgtrams werden ingelegd, lezen we op Wikipedia. De Europese kampioenschappen roeien deden op 28 augustus 1913 voor het eerst Gent aan, tijdens de wereldtentoonstelling van 1913. Om maar te zeggen: betekenisvol. Inclusief dit prachtige verhaal krijg ik er een lesje kanaalgeschiedenis en -verleggingen bij. "Belangrijke bron is het boek 'Lang het kanaal' van 1982. Moet je zeker eens doorworstelen." Antoon Standaert werkte voor Sidmar en ook die uitleg krijgen we te horen. Al in 1927 kocht het Luxemburgse Arbed gronden in de Gentse haven. Het idee om erts en kolen binnen te halen via de zee, SIDerurgie MARitime, leefde toen al bij de staalproducenten. In 1960 kwam het er toch van en in 1968 rolde het eerste Gentse staal van de band. "En ik was er bij van in het begin", vertelt Antoon trots. Terecht, want Sidmar (nu Arcelor Mittal) is nog steeds de belangrijkste werkgever in onze buurt. Het gesprek eindigt met de naamgeving Terdonk. Wat is nu Terdonk, wat is Doornzele? "Mijn ouders boerden op 't Eiland", vertelt Antoon. "Waar nu de centrale van Rodenhuis is. Dat noemen we nu Terdonk, naar de brug die er ooit lag alvorens er in 1957 een boot is tegen gevaren en we die plek nu kennen als het Veer van Terdonk. Terdonk ligt aan beide kanten van het kanaal. En eigenlijk lag Doornzele nog vroeger aan beide kanten van het kanaal. Het kanaal heeft dat gebied doorsneden. Jullie zijn meer op Eeklo en Gent aangewezen. Langs onze kant, ik woon nu in Hijfte, is dat eerder Gent en Lokeren. Het échte gebied Terdonk lag eigenlijk noordelijker, destijds. Maar de naam is hier blijven plakken omdat de brug de naam Terdonk kreeg naar het gebied ten zuiden van Sidmar waar nu de CBR-cementfabriek staat." Ik staar naar de tekeningen op de blocnote, de vele data die Antoon er naast schreef. En er schoot één gedachte door mijn hoofd: "Mijn Erfgoeddag is nu al geslaagd." En de voormiddag was nog niet aan zijn einde toegekomen.

Antoon Standaert is heel erg geïnteresseerd in heemkunde en als vrijwilliger passioneel betrokken bij de Heemkundige Kring Oost-Oudburg en onze collega's van Erfgoedcel Viersprong 'aan de overkant van het kanaal'. Een erfgoedzorger.

OBJECTTYPE

foto

PLAATSEN

Doornzele

TREFWOORD

erfgoedzorg, Doornzele